

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДУ «ІНСТИТУТ ЕПІДЕМІОЛОГІЇ ТА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ
ІМ. Л.В. ГРОМАШЕВСЬКОГО НАМН УКРАЇНИ»
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
МІКРОБІОЛОГІВ, ЕПІДЕМІОЛОГІВ ТА ПАРАЗИТОЛОГІВ
ІМЕНІ Д.К. ЗАБОЛотноГО»
ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ІНФЕКЦІОНІСТІВ
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ІНСТИТУТ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ
ТА КЛІНІЧНОЇ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ»
КАФЕДРА ЕПІДЕМІОЛОГІЇ ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ У М. КИЄВІ

ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ СУЧАСНОСТІ: ЕТИОЛОГІЯ, ЕПІДЕМІОЛОГІЯ, ДІАГНОСТИКА, ЛІКУВАННЯ, ПРОФІЛАКТИКА, БІОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА

Матеріали науково-практичної конференції
з міжнародною участю, присвяченої щорічним «Читанням» пам'яті
академіка Л.В. Громашевського

(Київ, 10 – 11 жовтня 2019 року)

За редакцією чл.-кор. НАМН України В.І. Задорожної,
д. мед н. Т.А. Сергєєвої

MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
NATIONAL ACADEMY OF MEDICAL SCIENCES OF UKRAINE
SI «L.V. GROMASHEVSKY INSTITUTE OF EPIDEMIOLOGY AND INFECTIOUS
DISEASES NAMN OF UKRAINE»
PUBLIC ORGANIZATION «D.K. ZABOLOTNY UKRAINIAN ASSOCIATION OF
MICROBIOLOGISTS, EPIDEMIOLOGISTS AND PARASITOLOGISTS»
NATIONAL SCIENTIFIC CENTER «INSTITUTE OF EXPERIMENTAL AND
CLINICAL VETERINARY MEDICINE»
EPIDEMIOLOGY DEPARTMENT AT DANYLO HALYTSKY LVIV NATIONAL
MEDICAL UNIVERSITY
UKRAINIAN ASSOCIATION OF INFECTIONISTS
UKRAINIAN MILITARY MEDICAL ACADEMY
GENERAL DIRECTORATE OF THE STATE SERVICE ON FOOD AND
CONSUMER PROTECTION IN KIEV

INFECTIOUS DISEASES OF MODERN TIMES: ETIOLOGY, EPIDEMIOLOGY, DIAGNOSIS, TREATMENT, PREVENTION, BIOLOGICAL SAFETY

Materials of Scientific and Practical Conference with international
participation devoted to the annual «Reading» in memory of
Academician L.V. Gromashevsky

(Kyiv, October 10 – 11, 2019)

Edited by VI Zadorozhna and TA Sergeyeva

Kyiv – 2019

I-74 Інфекційні хвороби сучасності: етіологія, епідеміологія, діагностика, лікування, профілактика, біологічна безпека : матеріали науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті академіка Л.В. Громашевського (Київ, 10 – 11 жовтня 2018 р.). – К., 2019. – 218 с.

У збірці надано матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, в яких традиційно висвітлено актуальні теоретичні та практичні аспекти сучасної інфектології. Розглянуто широке коло питань соціально значущих інфекцій, емерджентних, ре-емерджентних, рідкісних інфекційних хвороб, природно-осередкових захворювань, завізних інфекцій, що потребують здійснення заходів із санітарної охорони території; епідеміологічного нагляду та протиепідемічної роботи з урахуванням територіальних особливостей; сучасний стан та новітні підходи до діагностики інфекційних хвороб, індикації та ідентифікації збудників інфекційних хвороб людини і тварин та спільних для людей і тварин; сучасних досягнень, проблем та перспектив терапії інфекційних та паразитарних хвороб; антибіотикорезистентність та шлях її подолання; актуальні питання вакцинопрофілактики та імунотерапії інфекційних хвороб; клініко-епідеміологічні аспекти інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги; проблеми біобезпеки та біозахисту в світі та в Україні.

Матеріали подані мовою оригіналу.

Редакційна колегія не обов'язково повністю поділяє думку авторів. За вірогідність викладених фактів, цифрового матеріалу, прізвищ, імен, дат та інших фактів несуть відповідальність автори.

УДК 616.9(082)

змiнами при формуванні збудника туляремії, в тому числі його епідемічних біоваріантів.

Висновки

В результаті проведених досліджень встановлена різноманітність генотипів штамів *F. tularensis*, збільшення їх кількості та поява на фоні епідускладень нових генотипів з високим епіпотенціалом

Виявлено, що високовірулентні штами *F. tularensis* генотипів групи А є найбільш епідемічно значимими, так як циркулювали під час групових захворювань в різних регіонах, а також в період найбільшого спалаху туляремії в Україні (зона Степу, 1997 – 1998 роки).

*T.E. Onishchenko, V.G. Saveliev, N.S. Ushenina, O.O. Furyk,
Yu.Yu. Riabokon
(oneta_2017@ukr.net)*

EPIDEMIOLOGICAL CHARACTERISTICS OF EMPLOYEES MALARIA CASES IN THE ZAPOROZHYE REGION FOR THE 2001 – 2019 YEARS

Zaporizhzhya State Medical University, Zaporozhye, Ukraine

Malaria, because of the enormous damage to public health and economy of different countries, remains a global problem for humanity. Approximately 250 million cases are reported annually, with the vast majority accounting for African countries (92%), Southeast Asia (5%) and Eastern Mediterranean (3%). Up to 435,000 people die each year from malaria, 98% of which are tropical malaria cases. According to WHO, no significant progress has been made in reducing malaria in the world. Over the last 2 years, there has been a slowdown in malaria mortality rates due to declining international and local funding, as well as the ongoing process of building antimalarial drug resistance (<https://www.who.int/malaria/media/world-malaria-report-2018/ru/>). In the context of modern migration processes, the problem of imported malaria is of particular importance.

The purpose – to study the epidemiological characteristics of employees' malaria cases in Zaporizhzhia region for 2001 – 2019 years.

Material and methods. The statistics of etiological structure of 29 malaria cases in Zaporizhzhia region for the period 2001-2019 were analyzed, according to the results of parasitological department of the Zaporizhzhya Oblast Laboratory Center of the State Sanitary and Epidemiological Service (head – O.V. Zarudna).

Results. It was established that in Zaporizhzhia region almost every year there are recorded cases of malaria with their maximum number in 2001, 2013, 2017 years. In the etiological structure of malaria cases, was substantially predominant tropical malaria, which caused by *Plasmodium falciparum*, accounting for 76% of the total structure. Malaria caused by *Pl. vivax* (14%) and *Pl. ovale* (10%) were less common registered.

Analysis of the geographical regions from which malaria was imported showed that all cases of tropical malaria were imported from Africa, most often from Nigeria (31%) and Congo (35%). Malaria cases that were caused by *Pl. vivax* and *Pl. ovale* were imported not only from different countries in Africa, but also from Asia countries and even Latin America. Epidemiological data indicate that malaria incidences were more commonly associated with business trips: 82% for malaria falciparum and 57.1% for malaria vivax and ovale. Malaria vivax infection also occurred in tourists who were on weekend in the Dominican Republic. Particular attention is paid to cases of malaria in foreign students who after 5-6 years in Ukraine visited their country, namely Nigeria, and because of infected have had a manifestation of tropical malaria.

Persons living in non-endemic regions should begin chemoprophylaxis before traveling to malaria-endemic regions. However, the majority patients with malaria did not receive chemoprophylaxis while staying in the endemic region: 68.2% of patients with tropical malaria and 71.4% of patients with malaria vivax and ovale. Among patients with tropical malaria, 13.6% took medications irregular. 24.1% of patients received malaria chemoprophylaxis, namely every fifth. Likely, cause of the inefficiency in such cases was resistance of the malaria pathogen to chemoprophylaxis.

Conclusions

In the Zaporizhzhia region, malaria cases are recorded every year. In the etiological pattern of malaria cases, tropical malaria caused by *Plasmodium falciparum* (74%), imported from Africa, more often from Nigeria (31%) and Congo (35%), prevails. The incidence of malaria cases was more commonly associated with business trips: 86.4% for malaria falciparum and 57.1% for malaria vivax and ovale. The absence

of malaria chemoprophylaxis in the majority of patients, namely in 68.2% of patients with tropical malaria and 71.4% of patients with malaria vivax and ovale, when staying in the endemic region, indicates a lack of alertness and responsibility among the population.

Informing individuals when traveling to endemic regions about risk of disease, disease symptoms, prevention and feasibility of correct chemoprophylaxis is a priority objective of WHO in the fight against malaria.

Н.І. Оперчук¹, В.І. Задорожна²
(onana2004@gmail.com)

ЕПІДЕМІЧНА СИТУАЦІЯ З ГРВІ ТА ГРИПУ В КІРОВОГРАДСЬКІЙ ОБЛАСТІ: ЕПІДСЕЗОН 2018 – 2019 РР.

¹ДУ «Кіровоградський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України», м. Кропивницький, Україна

²ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського НАМН України», м. Київ, Україна

За даними ВООЗ, 1,5 млрд. людей у світі щорічно хворіють на грип та ГРВІ. В Україні щорічно реєструється 10 - 14 млн. випадків цих інфекцій, що складає до 90% від усіх випадків інфекційних захворювань. Рівень збитків від грипу та ГРВІ здоров'ю населення і економіці будь-якої країни можна порівняти лише із збитками від травматизму, серцево-судинних захворювань, злоякісних новоутворень. Динаміка захворюваності на грип та ГРВІ у Кіровоградській області характеризується нестабільними рівнями, тенденція перебігу захворюваності повторює перебіг захворюваності в Україні.

Мета дослідження: Проаналізовано захворюваність на ГРВІ та грип в Кіровоградській області та стан вакцинопрофілактики грипу в епідсезон 2018-2019 рр. з використанням даних статистичного обліку захворюваності (ф.№1;№2;№40), демографічних звітів Державної служби статистики України та Головного управління статистики в Кіровоградській обл.

Методи дослідження: епідеміологічний, статистичний, санітарно-демографічний, метод флуоресціюючих антитіл (МФА), полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР).